

Huvudman

Österåkersbygdens friskoleförening
Organisationsnummer 802450-9500
osterakersbygdensfriskola@gmail.com

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Österåkersbygdens friskola med Österåkersbygdens friskoleförening som huvudman i Vingåkers kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 november 2023

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Österåkersbygdens friskola med Österåkersbygdens friskoleförening som huvudman i Vingåkers kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning, frånvaro, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero, åtgärdande arbete mot kränkande behandling, tillgång till elevhälsa samt betygsättning och bedömning.

Skolinspektionen har den 22 februari 2023 beslutat att förelägga Österåkersbygdens friskoleförening att vid vite av 300 000 kr senast den 16 juni 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister inom samtliga tillsynade områden.

Österåkersbygdens friskoleförening har den 15 juni 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen genomförde en uppföljning av de brister som framkom i beslutet den 22 februari 2023 samt genomförde en ägar- och ledningsprövning och prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar genom ett besök på skolan den 5-6 september 2023.

Skolinspektionen har den 20 november 2023 beslutat att förelägga Österåkersbygdens friskoleförening att vid vite av 200 000 kr senast den 20 februari 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa kvarvarande brister.

Österåkersbygdens friskoleförening har den 15 februari 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de kvarvarande bristerna som framkom i beslutet den 20 november 2023. Inom ramen för uppföljningen har Skolinspektionen genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Som en del av tillsynen har även huvudmannens redovisning och annan dokumentation granskats bl.a. skriftliga individuella utvecklingsplaner, underlag rörande garantin för tidiga stödinsatser, utredningar av eventuellt behov av särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Österåkersbygdens friskoleförening har följt föreläggandet och påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Garanterad undervisningstid och extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans timplan för läsåret 2023/24 och scheman för samtliga årskurser samma läsår i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. Undervisningstiden enligt de senast ingivna schemana stämmer överens med den ingivna timplanen. Baserat på vad som framgår av schemana ges eleverna nu den undervisningstid som de minst är garanterade enligt skolförordningen, men även jämfört med skolans timplan.

Vidare framgår av huvudmannens inkomna redovisning och scheman att den extra studietiden är schemalagd på tisdagar mellan 13:10 och 15:10 för eleverna i årskurs 4-6. Av intervju med elever, lärare och rektorn framgår att eleverna ges möjlighet att frivilligt delta på den extra studietiden motsvarande två timmar per vecka. De elever som är beroende av skolskjuts har möjlighet att ta en senare buss hem från skolan och har därmed möjlighet att delta på den extra studietiden.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår vilka ämnen undervisningen i grundskolan ska omfatta och att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. (10 kap. 4 § och 5 § 1 stycket skollagen)

Av skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1. Av bilaga 1 till skolförordningen

framgår den minsta garanterade undervisningstiden i timmar per stadium och ämne. (9 kap. 3 § och bilaga 1 skolförordningen). Möjligheter att för enskilda elever besluta om avsteg från undervisningstid genom anpassad studiegång eller prioriterad timplan regleras i 3 kap. 12 § skollagen och 9 kap. 4 a § skolförordningen.

Av skollagen framgår att elever i årskurs 4-9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör. Extra studietid ska inte räknas in i den minsta totala undervisningstiden enligt 5 §. (10 kap. 5 a § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Delar av garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen redovisning framgår att bedömningsstöden för årskurs 1 i svenska och matematik har genomförts under höstterminen 2023, och att delar av avstämningarna för vårterminen 2024 har genomförts. Lärarna och rektorn bekräftar i intervju att bedömningsstöden har genomförts i svenska och matematik enligt höstterminens och vårterminens planering, och att det sista avstämningstillfället för vårterminen ska genomföras enligt planering. Av dokumentstudier framgår att bedömningsstödet i matematik har inletts på mellannivån för samtliga elever, utom för en elev som är i behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1. (9 kap. 22 b § 1 stycket skolförordningen)

Av Skolverkets föreskrifter framgår att i ämnena svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (diarienummer 2019:563) användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda bedömningsstödet vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från Avstämning A, B eller C i bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (2-3 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan)

Av Skolverkets föreskrifter framgår vidare att i ämnet matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (diarienummer 2019:564)

användas. Vidare framgår att för varje elev ska läraren använda bedömningsstödet vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Läraren ska använda den del av bedömningsstödet som avser den aktuella terminen och börja på mellannivån för varje elev. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (4-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att fem elever har anmälts till rektorn om eventuellt behov av särskilt stöd, och att dessa elevers behov har utretts. Skolinspektionen har också tagit del av skolans samtliga utredningar om elevers eventuella behov av särskilt stöd, vilka uppgår till fem stycken. Dessa innehåller uppgifter om orsakerna till elevens svårigheter eller annat som utredningen visat. Det framgår av utredningarna att elevhälsan har varit delaktig i utredningen, vilket bekräftas i intervjuer med elevhälsan, lärare och rektorn.

Skolinspektionen har tagit del av de aktuella åtgärdsprogrammen på skolan, som för närvarande uppgår till fyra stycken. Det finns därutöver ett beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Utöver dessa beslut finns inte för närvarande några beslut om anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § 1-3 och 5 stycket skollagen)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodose framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan avseende vissa särskilt angivna former av särskilt stöd. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Beslut av en rektor får överklaga hos Skolväsendets överklagande nämnd i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen och anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 §. (28 kap. 16 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket granskat de skriftliga individuella studieplanerna från höstterminen 2023 för årskurserna 1-5. Av dokumentstudier framgår att samtliga elever har erhållit omdömen om sin kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i samtliga ämnen som eleverna har fått undervisning i.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att i årskurs 1-5 ska läraren en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan

1. ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 i de ämnen som eleven får undervisning i, och

2. sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna för årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. (10 kap. 13 § 1 stycket skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Sofia Lindstrand

Beslutsfattare
Signerat av: Sofia Lindstrand

X Josefina Engdahl

Föredragande
Signerat av: Josefina Engdahl

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Hans-Göran Arvidsson medverkat.